

DATOS IDENTIFICATIVOS

Expresión musical e a súa didáctica

Materia	Expresión musical e a súa didáctica			
Código	P02G110V01504			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Domínguez Lloria, Sara			
Profesorado	Domínguez Lloria, Sara			
Correo-e	saradominguez.lloria@uvigo.es			
Web	http://http://fcced.uvigo.es/es/			
Descrición xeral	A materia propón unha achegamento introductorio á didáctica da educación musical na etapa da educación infantil a través dos diferentes ámbitos de acción da música: a formación vocal e auditiva, a formación rítmica, a formación instrumental e o traballo coas cualidades do son fundamentais nesta etapa inicial. Nesta materia, o alumnado de diferentes cursos e o profesorado programará unha planificación interdisciplinar que permitirá ao alumnado experimentar un cambio metodolóxico que facilite a aprendizaxe por competencias para adaptarse a unha sociedade en constante cambio. O obxectivo deste proxecto é analizar a posibilidade de establecer unha estrutura curricular específica no currículo do profesorado de educación infantil e primaria o que permita observar a viabilidade da nova planificación educativa, vinculando o deseño do currículo nas diferentes disciplinas. Esta estrutura trata de converter o proceso educativo nunha aprendizaxe funcional, de forma que o futuro docente traballe cunha metodoloxía interdisciplinar que despois deberá aplicarse na aula.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C45	Coñecer a tradición oral e o folclore.

C53	Coñecer os fundamentos musicais, plásticos e de expresión corporal do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C54	Coñecer e utilizar cancións para promover a educación auditiva, rítmica e vocal.
C55	Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
C56	Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e expresión musicais, as habilidades motrices, o debuxo e a creatividade.
C57	Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.
C58	Promover a sensibilidade relativa á expresión plástica e á creación artística.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
2. Coñecementos das posibilidades e limitacións da educación musical en infantil.	A3 A4	B1		D1
3. Coñecemento do currículo escolar infantil, relacionado coa educación musical.	A1 A2	B1 B8 B12	C53	D5 D19
5. Educación artística: Coñecemento e organización dos elementos musicais e pautas de traballo para a creación de actividades artísticas relacionadas coa música.	A2 A3 A4 A5	B1	C45 C53 C54 C55 C56 C57	D1 D2 D5 D6 D7 D8 D9 D15 D16 D17 D19 D21
4. Adquisición de recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades musicais dentro e fora da escola.	A3	B1 B8 B11 B12	C45 C53 C54 C55 C57 C58	D1 D2 D6 D7 D9 D15 D16 D17 D19 D21

7. Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e aprendizaxe autónoma.	A3	B8	C53	D1
	A4	B11	C56	D2
	A5	B12	C58	D6
				D7
				D8
				D9
				D11
				D12
				D13
				D15
				D16
				D19
6. Habilidade de liderazgo, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.	A2	B2	C55	D1
	A3		C58	D2
	A4			D6
	A5			D7
				D8
				D9
				D11
				D18
				D20
				D21
8. Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.	A1	B1	C53	D1
	A2	B2	C56	D2
	A3	B8	C57	D5
	A4	B12	C58	D6
				D7
				D8
				D9
				D11
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
				D20
				D21
9. Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	A2	B1	C58	D8
	A3	B8		D9
		B11		D15
		B12		D16
				D19
				D20
				D21
10. Capacidade para aplicar os principios técnicos e pedagóxicos á educación musical.	A2	B1	C45	D1
	A3	B8	C53	D2
	A4	B11	C54	D5
		B12	C55	D6
			C56	D7
			C57	D8
			C58	D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
				D20
				D21

11. Elaboración de contidos musicais de diferentes estilos e sénero para a educación musical.

A1 B1 C45 D1
A2 B2 C53 D2
A3 B8 C54 D5
A4 B11 C55 D6
A5 B12 C56 D7
C57 D8
C58 D9
D11
D12
D13
D14
D15
D16
D17
D18
D19
D20
D21

Contidos

Tema

1.As cualidades do son: parámetros e dimensións da música	1.1 Uso didáctico das cualidades do son na Educación Infantil. As paisaxes sonoras 1.2 As partituras non convencionais 1.3 A arte musical performativa aplicada á educación infantil
2. Elementos constitutivos da música: o ritmo	2.1 A rítmica e o movemento 2.2 As grafías da rítmica aplicadas á educación infantil 2.3 A formación rítmica manipulativa. M. Montessori
3.A canción na educación infantil	3.1 Criterios de selección e análise do repertorio. 3.2 A prosodia. Usos e estrutura 3.3 As cancións e a expresión corporal
4.A escoita activa	4.1. Importancia da linguaxe narrativa e a súa relación coa música. Elementos e técnicas para a sonorización de contos 4.2 Audición activa e música programática 4.3 Os musicogramas
5. A formación instrumental	5.1 Xogos e xoguetes 5.2 Recunchos e paredes musicais 5.3 Os instrumentos musicais na aula de educación infantil. O uso das escalas pentatónicas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Aprendizaxe colaborativa	11	19	30
Aprendizaxe-servizo	4	10.5	14.5
Lección maxistral	11.5	15	26.5
Prácticas de laboratorio	10	8	18
Actividades introdutorias	9	10	19
Traballo	2	15	17
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	10	12
Proxecto	3	10	13

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Aprendizaxe colaborativa	O alumnado traballase preferentemente en grupo na realización dos traballos propostos para a materia. As propostas serán realizadas de xeito colaborativo promovendo as diferentes potencialidades dos membros dos grupos configurados ao comezo da materia.
Aprendizaxe-servizo	Desenvolverase un dos contidos da materia a través da metodoloxía de Aprendizaxe e servizo
Lección maxistral	Estas clases desenvolveranse fundamentalmente nas clases onde a través de hipóteses didácticas, estudos de casos e exposicións teóricas traballaranse os contidos conceptuais da materia
Prácticas de laboratorio	Estas clases desenvólvese fundamentalmente nas clases B e pretenden traballar os contidos da materia de forma activa e experiencial

Actividades introductorias Estas actividades preliminares das clases B pretenden afondar nos coñecementos previos do alumnado e favorecer un repaso dos contidos traballados. Permiten a localización da materia no contexto de aula.

Atención personalizada

Probas Descrición

Traballo Os traballos propostos que presenten dúbidas poderán ser atendidos de xeito personalizado a través de tutorías

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo	O alumnado desenvolvera un traballo proposto e realizara unha defensa oral do mesmo en relación cos contidos da materia	40	A1	B1	C45	D1
			A2	B2	C53	D2
			A3	B8	C54	D5
			A4	B11	C55	D6
			A5	B12	C56	D7
					C57	D8
					C58	D9
						D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumnado realizara un exame que podera ser de preguntas curtas e respostas breves , estudos de caso ou desenvolvemento de carácter teórico-práctico sobre os contidos da materia	30	A1	B1	C45	D1
			A2	B2	C53	D2
			A3	B8	C54	D5
			A4	B11	C55	D6
			A5	B12	C56	D7
					C57	D8
					C58	D9
						D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21
Proxecto	O alumnado participara dun proxecto de innovación educativa interdisciplinar que se avaliara a través da exposición oral	30	A1	B1	C45	D1
			A2	B2	C53	D2
			A3	B8	C54	D5
			A4	B11	C55	D6
			A5	B12	C56	D7
					C57	D9
					C58	D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN CONTINUA

Para superar a materia, o alumnado deberá obter polo menos o 50% da súa nota total en todas e cada unha das partes avaliadas. A cualificación final virá dada pola suma das puntuacións obtidas en cada unha das partes, sendo necesario superar cada unha delas de forma illada.

No caso do alumnado que non asista ás clases con regularidade, a primeira semana de clase deberá poñerse en contacto co profesor responsable, o alumnado deberá obter polo menos o 50% da súa nota total en todas e cada unha das partes avaliadas. A cualificación final virá dada pola suma das puntuacións obtidas en cada unha das partes, sendo necesario superar cada unha delas de forma illada. Os traballos a avaliar na convocatoria común entregaranse nos mesmos prazos estipulados para o alumnado asistente a clase e anunciáranse coa mesma antelación a todos.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non asista de xeito regular ao 80% da materia perdera o dereito a avaliación continua pasando a avaliarse como non presencial na data oficial do exame

As datas oficiais dos exames pódense consultar na páxina web da facultade:

<http://fced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Giráldez, A., **Contribuciones de la educación musical a la adquisición de las competencias básicas**, nº 41, pp. 37-48, Eufonía- Madrid, 2007

Storms, G., **101 Juegos musicales**, Graó- Barcellona, 2003

Robles, G., **Nuevo Lenguaje Musical I. Edición ampliada**, Si Bemol Ediciones, 2003

Pascual, P., **Didáctica de la Música para infantil**, Pearson, 2006

Bibliografía Complementaria

Schaefer, M., **El rinoceronte en el aula**, 978-950-22-0240-2, Melos, 2020

Schaefer, **Limpeza de oídos**, 979-8692291615, Melos, 2020

Díaz et al., **Aportaciones teóricas y metodológicas a la educación musical: Una selección de autores relevantes**, 978-8478275199, Biblioteca de Eufonía, 2007

Del Olmo et al., **Ver esta imagen Desarrollo de la Expresión Musical en Educación Infantil**, 978-8428337656, Ediciones Paraninfo, 2017

Self, G., **Nuevos Sonidos en clase: Cómo aplicar la enseñanza musical en las escuelas**, 979-8673508596, Melos, 2020

Ivanova, A., **La competencia musical del docente en Educación Infantil: El desarrollo de la expresión musical en el aula**, 978-8490231692, 2014, Editorial CCS,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Agrupacións instrumentais para a escola/P02G110V01941

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/O05G110V01103

Outros comentarios

A materia dadas as súas características precisa de traballo continuo ao longo de todo o cuatrimestre e asistencia á materia

Resulta fundamental a asistencia a clase
